

неговитѣ властни закони и, слѣдъ нѣколко годишно слагане прѣдъ тѣхъ, той уцѣлява. И не току тѣй, въ дружната компания при масата съ пий и недопити чаши прѣ:

Отъ юности моея

Мнози борють мя страсти. . . .

И тѣй безотрадното давлѣние на единъ бездоментъ, скиталчески животъ, наизва на една безограднa, въ общия си фонъ, върв лица разкази, — или човѣктъ дава върху тѣхъ индивидуалния си отблъсъкъ — тихата, едва избила скърбъ, която прониква всѣки разказъ, всѣка негова радушка и го обръща въ единъ тихъ, полувиятенъ меланхоличенъ шепотъ.

Всичкитѣ току-речи разкази на Елинъ-Пелинъ сж размѣнати върху невесели сюжети, почерпнати отъ невеселата перспектива на селския животъ: въ тѣхъ стрдцеболно и комахай свидно се обажда селскитѣ неволи при една обстановка, напълно поетична.

„Въ тѣхъ, говори К. Величковъ, листъ по листъ, както въ нѣкоя поема, се открива селскиятъ животъ съ всичката негова живописна пѣстрога, съ всичко което прави отъ него затворенъ свѣтъ, съ всичко, което го смрачава и внася свѣтли тонове въ него.

Всѣки разказъ прибавя една нова черта, хвърля новъ лжчъ свѣтлина и картината широмъ се откроява съ всичката своя енергия и пълнота — Тя плѣнява и затуй, че е върна, и затуй, че е любовно написана.“ —

Изъ междоу сборката на Елинъ-Пелинъ поличватъ разкази, които засѣгатъ непосредно селския животъ: Косачи, Единъ лѣтенъ день, Задушница, Изкушение, Вѣтрена мелница, Вдовецъ, Напастъ Ъожа, Край воденицата, На оня свѣтъ, На браздата, Прѣстѣпление; разкази, що разголватъ болнитѣ прояви на градския животъ и стѣжисването, по послѣ — провалата на наивната селска душа при лѣхътъ на новитѣ условия и обстановки: Адвокатъ, Кърваво отмъщение, Гостъ, Печена тиква, Бездомникъ, Хитрецъ и Лудата; игриви излияния на перото, които обхващатъ отдѣлни моменти на духа: Кумови гости, Пролетна измама; символични: Самодива и Душата на учителя, дѣто задъ симзола избива голата обидена околностъ.

Много рѣдко се удава тоя специфиченъ маниеръ на белетриста да съчетае природното и човѣшкото, вънкашния елементъ и вътрѣшния и туй съчетание да се губи въ най раскошни черти. — А срѣща се туй у Е. П. а то свѣдочи за изобилно поетично дарование и очертава неговата физиономия като художникъ. Още при първата страница на неговата сбирка — разкази читателя се стѣпнса въ захласъ прѣдъ мошната идилия на „Косачитѣ“. Огнѣснати халосници отъ родни крайнини за печалба, тѣ трѣгватъ по косидба къмъ Тракия и тамъ природата ги гали съ неуловимия и всжду-еднакъвъ лѣхъ на своята безмѣрна душа. —

Езика и стилизацията хармониратъ неотстѣпно съ извора, отъ дѣто сж почерпнати неговитѣ сюжети и вдѣхновения и туй го прави самотно да стѣрчи между редицата други им нити литературни дѣйци. Той си служи съ сравнения, които дишатъ сригинална простота и ни правятъ впечатление на нѣщо познато, близко, интимно. К-то описва просецитѣ на задушница, той казва: „До видоветѣ на черквата, задъ сами капчузцѣ, клекнали, като кошарища, върху боситѣ си крака, бѣдни сиричета, облѣчени въ широки дрехи, простиратъ ржка и съ нажалени очи чакатъ подаяние.“